

Cauza C-533/20

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

21 octombrie 2020

Instanța de trimitere:

Kúria (Ungaria)

Data deciziei de trimitere:

20 octombrie 2020

Intimată-reclamantă:

Upfield Hungary Kft.

Recurentă-pârâtă:

Somogy Megyei Kormányhivatal

Hotărârea

Kúria [Curtea Supremă, Ungaria],

în calitate de instanță de recurs

[*omissis*]

Reclamantă: Upfield Hungary Kft. ([*omissis*] Budapesta, Ungaria [*omissis*])

[*omissis*]

Pârâtă: Somogy Megyei Kormányhivatal [Delegația guvernului din provincia Somogy, Ungaria] ([*omissis*] Kaposvár, Ungaria [*omissis*])

[*omissis*]

Obiectul litigiului: procedură de contencios administrativ în materia protecției consumatorilor

Recurentă: pârâta

[*omissis*] [considerații procedurale de drept național]

Dispozitiv

Kúria [Curtea Supremă] [*omissis*] inițiază o procedură de trimitere preliminară în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, căreia îi adresează următoarea întrebare:

Dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei, mai exact articolul 18 alineatul (2) din acesta trebuie interpretat în sensul că, în cazul adaosului de vitamine în produsele alimentare, la desemnarea ingredientelor trebuie să se menționeze atât denumirea vitaminelor, cât și denumirea lor în conformitate cu preparatele vitaminice care pot fi adăugate în produsele alimentare?

[*omissis*] [considerații procedurale de drept național]

Motive

Situația de fapt

- 1 Reclamanta desfășoară activități legate de comercializarea margarinei, fiind prima în acest domeniu care a distribuit pe piața maghiară produsul denumit „Flóra ProActiv, margarină cu un procent de grăsime de 35 % și cu steroli vegetali adăugați” (denumit în continuare „produsul”). Printre ingredientele produsului, reclamanta a inclus mențiunea „vitamine (A, D)” pentru a indica faptul că în conținutul produsului au fost adăugate vitaminele A și D.
- 2 Administrația pârâtă a constatat că, la enumerarea ingredientelor în etichetarea produsului, reclamanta nu respectase dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei, având în vedere că, în cazul vitaminelor – luând în considerare și dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1925/2006 privind adaosul de vitamine și minerale,

precum și de anumite substanțe de alt tip în produsele alimentare –, ar fi trebuit să se menționeze în lista ingredientelor denumirile preparatelor vitaminice utilizate. Prin urmare, prin decizia de sancționare, aceasta a solicitat reclamantei să pună capăt încălcării cu efect imediat.

- 3 Instanța de prim grad care a fost sesizată cu acțiunea în contencios administrativ introdusă de reclamantă a anulat decizia pârâtei cu efect retroactiv de la data comunicării sale, subliniind că Regulamentul nr. 1169/2011 nu definește noțiunea de „denumirea lor specifică” și nu conține alte dispoziții în acest sens, și că articolul 7 din Regulamentul nr. 1925/2006 stabilește norme privind etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare, dar nu reglementează denumirea ingredientelor. Având în vedere că toate preparatele vitaminice enumerate în anexa II la Regulamentul nr. 1925/2006 [la titlurile corespunzătoare] reprezintă vitamina A sau vitamina D și că nici Regulamentul nr. 1169/2011, nici o altă normă juridică nu definește noțiunea de „denumirea lor specifică”, instanța respectivă a concluzionat că nu există nicio dispoziție care împiedică să se menționeze, printre ingredientele produsului, denumirile „vitamina A” sau „vitamina D”.
- 4 Instanța de prim grad a făcut trimitere de asemenea la Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind mențiunile nutriționale și de sănătate referitoare la produsele alimentare, în a cărei anexă sunt prevăzute mențiunile nutriționale și condițiile aplicabile acestora. În opinia acestei instanțe, atât timp cât se respectă cerințele privind cantitățile, mențiunea că produsul conține vitamina A sau vitamina D este echivalentă și are același sens ca denumirea surselor de vitamina A sau vitamina D. Instanța de prim grad a adăugat că mențiunea este clară și inteligibilă pentru oricine numai în cazul în care distribuitorul indică vitaminele în lista ingredientelor nu prin denumirea preparatului vitaminic, ci prin utilizarea denumirilor utilizate în mod obișnuit în viața cotidiană, în acest caz vitamina A și vitamina D, aceasta fiind, totodată, interpretarea cea mai favorabilă pentru consumator.
- 5 Administrația pârâtă a declarat recurs la Kúria [Curtea Constituțională] împotriva hotărârii definitive, susținând că pe ambalaj trebuie să se menționeze orice substanță și, prin urmare, orice constituent al unui ingredient compus, în sensul articolului 2 alineatul (2) literele (f) și (h) din Regulamentul nr. 1169/2011, și că, întrucât Regulamentul nr. 1925/2006 enumeră în mod expres denumirile substanțelor respective, acestea trebuie considerate „denumirea lor specifică”. Aceasta arată de asemenea că Regulamentul nr. 1924/2006 nu este relevant în prezenta cauză, deoarece mențiunile nutriționale pe care le prevede permit informarea consumatorului cu privire la conținutul de vitamine al produsului, fără ca acesta să poată afecta eficacitatea reglementării obligatorii privind compoziția. În sfârșit, aceasta afirmă că preparatele vitaminice utilizate în compoziție sunt relevante pentru administrație din motive metodologice și tehnologice de măsurare, în vederea examinării analitice a produselor alimentare.

- 6 Pârâta arată în recursul său că jurisprudența în domeniu nu este uniformă și depune la dosarul cauzei o hotărâre pronunțată de altă instanță, care, bazându-se pe aceeași reglementare, ajunge la o concluzie contrară celei din hotărârea atacată cu recurs în fața instanței de trimitere în prezenta cauză.
- 7 Prin memoriul său în răspuns la recurs, reclamanta solicită menținerea hotărârii definitive, subliniind că menționarea compoziției sau a denumirii chimice a vitaminei sau a mineralului nu ar contribui la facilitarea înțelegerii de către consumatori, și că, în opinia sa, practica obișnuită pe piață constă în indicarea denumirii vitaminei, iar nu a preparatului său. Reclamanta susține de asemenea că practica administrativă din Ungaria în acest domeniu nu este uniformă.
- 8 Instanța de trimitere arată, în ceea ce privește situația de fapt, că a luat cunoștință în mod oficial de faptul că, în general, pe ambalajele produselor alimentare introduse pe piață se menționează numai denumirea vitaminelor (de exemplu, vitamina C), dar că, în cazuri specifice, printre ingrediente se indică preparatele care compun vitaminele. În plus, trebuie menționat că nu există o jurisprudență a Kúria [Curtea Supremă] cu privire la menționarea vitaminelor drept ingrediente alimentare și că jurisprudența instanțelor inferioare nu este uniformă.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 9 Kúria [Curtea Supremă] consideră că în prezentul litigiu trebuie să se stabilească ce înseamnă, în ceea ce privește vitaminele, „denumirea lor specifică”, în sensul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1169/2011, ceea ce necesită o interpretare a regulamentului.
- 10 Conform articolului 10 alineatul 1 din Legea nr. XLVI din 2008 privind lanțul alimentar și supravegherea oficială a acestuia, alimentele pot fi introduse pe piață numai dacă eticheta lor conține, în limba maghiară și într-un mod inteligibil pentru oricine, clar și lizibil informațiile prevăzute de normele adoptate în punerea în aplicare a acestor legi și în actele juridice ale Uniunii Europene care au efect direct, în conformitate cu dispozițiile acestei legi.
- 11 Articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1169/2011 prevede că lista ingredientelor cuprinde toate ingredientele din produsul alimentar. Conform articolului 2 alineatul (2) litera (f), noțiunea de „ingredient” înseamnă orice substanță sau produs, inclusiv aromele, aditivii alimentari și enzimele alimentare, precum și orice constituent al unui ingredient compus, utilizat(ă) în fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și prezent(ă) încă în produsul finit, eventual sub o formă modificată; reziduurile nu sunt considerate ingrediente. La rândul său, conform literei (h), „ingredient compus” înseamnă un ingredient care este, la rândul lui, produs din mai multe ingrediente.
- 12 În temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1169/2011, ingredientele sunt desemnate prin denumirea lor specifică, după caz, în conformitate cu normele prevăzute la articolul 17 și în anexa VI.

- 13 Regulamentul nr. 1925/2006 stabilește, în anexa I, vitaminele și mineralele care se pot adăuga în produsele alimentare și, în anexa II, preparatele vitaminice și substanțele minerale care se pot adăuga în produsele alimentare.
- 14 Kúria [Curtea Supremă] constată că, în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1925/2006, etichetarea nutrițională a produselor în care se adaugă vitamine și minerale și care sunt reglementate prin acest regulament este obligatorie. Informațiile care trebuie furnizate sunt cele menționate la articolul 14 alineatul (1) grupa 2 din Directiva 90/496/CEE, precum și cantitățile totale prezente de vitamine și minerale, în cazul în care acestea se adaugă în produsul alimentar. Conform articolului 7 alineatul (5), acest articol se aplică fără a aduce atingere altor dispoziții din legislația alimentară aplicabile unor categorii specifice de produse alimentare. Articolul 1 alineatul (4) din Directiva 90/496 se referă la vitamine atunci când definește „etichetarea nutrițională”, iar articolul 6 și anexa la dispoziția respectivă prevăd expres că trebuie să se denumească vitaminele, iar nu formula lor.
- 15 Noțiunea de „denumirea lor specifică” nu este definită prin lege.
- 16 Având în vedere considerațiile anterioare, instanța de trimitere consideră că, în vederea aplicării articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1169/2011, nu este clar, în ceea ce privește vitaminele, în ce constă „denumirea lor specifică”. Această dificultate de interpretare este confirmată de practicile neuniforme ale distribuitorilor, ale autorităților administrative și ale instanțelor.
- 17 În conformitate cu articolul 267 primul paragraf litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”), Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe cu privire la interpretarea actelor adoptate de instituțiile Uniunii.
- 18 În conformitate cu articolul 267 al treilea paragraf TFUE, în cazul în care o asemenea chestiune privind interpretarea se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe naționale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern, iar instanța respectivă apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, aceasta este obligată să sesizeze Curtea. Având în vedere că în dreptul maghiar nu există nicio cale de atac împotriva deciziei Kúria [Curtea Supremă], aceasta are, în prezenta cauză, obligația de a iniția o procedură de trimitere preliminară cu privire la interpretarea dreptului Uniunii (Hotărârea Consiglio Nazionale dei Geologi, C-136/12, EU:C:2013:489, punctul 25).
- 19 În ceea ce privește obligația sa de a formula o cerere de decizie preliminară, instanța de trimitere precizează că, având în vedere practicile contradictorii menționate anterior, consideră că este necesar să evite riscul unei interpretări eronate a dreptului Uniunii (Hotărârea Ferreira da Silva e Brito și alții C-160/14, EU:C:2015:565, punctele 41-45).

Secțiunea finală

[*omissis*] [considerații procedurale de drept național]

Budapesta, 20 octombrie 2020.

[*omissis*] [semnături]

DOCUMENT DE LUCRU